

RECAPITULARE

Textul literar. Substantivul

Citește cu atenție textul următor, apoi rezolvă exercițiile propuse:

Puiul de căprioară

-fragment-

de Virgil Carianopol

Vântul urla și ridică zăpada în sus, purtând-o zănatic, din loc în loc.
Mihaiță, ghemuit după sobă, asculta povestea bunicii...
Un urlet îndepărtat, venind din afară, îi înfioră pe amândoi.
Bunica scăpă din poală ghemul de lână, care începu să se deșire, ducându-se de-a dura până sub pat.

Un timp, nici unul nu mai scoase o vorbă, cu urechile atinse spre fereastră. Nu se deslușea mare lucru. Cu toate acestea, din când în când, parcă cineva, parcă o mână înmănușată, bătea ușor în geam.

- N-o fi tata, bunicuțo?
Bătrâna se ridică și se apropie mai mult de fereastră.
- Mai bine să stingem lampa, spuse Mihai. De la întuneric se poate vedea mai bine afară.

Așa făcu femeia, și-și lipi fața de geam, căutând să deosebească ce se petrece în curte. O clipă, nu-i veni să creadă ce vedea; pe urmă, descumpărătă, se dădu cățiva pași îndărăt.

- Ce e, maică-mare?
- Lupii, mamă, lupii fugăresc o căprioară!
Mihai se sculă de după sobă și se strânse lângă bătrâna.
- Sunt mari, bunicuțo?
Femeia nu-i răspunse și atunci băiatul se ridică pe vârfuri să-i poată vedea și el. Două mogâldețe, ca niște câini ciobănești, cu ochii lucind ca jarul, săreau prin zăpadă, căutând să încolească biata căprioară, care, se vede bine, nu mai putea fugi mult.

- Bunicuțo, spuse Mihai, să-i deschidem ușa să intre în casă! Altăminteri o sfâșie dihăniile.

- Vezi de treabă, copile, îngână bătrâna, să nu se întâmpile vreo nenorocire.
Fără să mai aștepte însă altă încuvîntare, băiatul aprinse lampa, găsi o cămașă ruptă, o infăsură pe un lemn, turnă gaz peste ea, îi dădu foc și deschizând ușa, aruncă fâclia departe, în zăpadă.

Ca prin farmec, lupii se opriră, iar căprioara trecu pragul casei, tremurând și răsuflând din greu.

Era un pui cu ochii mari și lucioși, de parcă ar fi fost muiați în untdelemn. Abia se mai putea ține pe picioare.

Băiatul, după ce închise ușa cu grija și trase zăvorul, se apleca asupra lui, mânăindu-l.

Puiul închidea ochii, mlădiindu-se după mâna copilului, în timp ce lacrimi cât boabele de porumb i se prelingeau spre botul umed și cald.

---

1. Care este titlul și autorul textului?

2. Care sunt personajele din text?

3. Câte alineate are textul?

4. Transcrie dialogul în care bunica îi spune băiatului ce vede în ogradă.

5. Completează textul de mai jos folosind corect următoarele cuvinte: literar, artistice, imaginea, mesajul, emoționantă, impresionează.

Textul „Puiul de căprioară de Virgil Carianopol este un text ..... .
Autorul prezintă, folosindu-și ..... , o întâmplare ..... .
petrecută într-o seară de iarnă. Expresiile ..... ne ajută, să înțelegem mai ușor ..... . Curajul băiatului ..... cititorul.

6. Ce ai învățat din acest text?

7. Transformă următoarele substantive proprii în substantive comune:

Iași - ieșean	Europa - .....
Vaslui -	Africa - .....
Bârlad -	America - .....
București -	Italia - .....

școală   ape   pasăre   femeie

8. Pune în locul substantivelor subliniate:

a) **substantive proprii:**

Am fost la <u>oraș</u> .	Am fost la .....
M-am întâlnit cu <u>o fată</u> .	M-am întâlnit cu .....
Prin <u>oraș</u> trece <u>un râu</u> .	Prin ..... trece .....

b) **substantive comune:**

Eugen pleacă la <u>Brăila</u> .	..... pleacă la .....
Prin <u>Brăila</u> curge <u>Dunărea</u> .	Prin ..... curge .....
Bacăul este un oraș din <u>România</u> .	Bacăul este un oraș din .....

9. Trece substantivele la numărul plural, după model:

<i>singular</i>	<i>plural</i>	
(un) fiu →	(niște) fii →	(toți) fiii
(un) vizită →	..... →	.....
(un) scătuță →	..... →	.....
(un) copil →	..... →	.....
(un) geam →	..... →	.....

10. Formează substantive adăugând litere diferite la substantivele:

ac → acvariu, actriță .....

bu → .....

an → .....

11. Analizează substantivele din primele 2 propoziții ale textului “Puiul de căprioară”.

12. Alcătuiește o propoziție în care să ai 2 substantive proprii, un substantiv comun la genul feminin și un substantiv comun la genul neutru.